

►► **D**en dejlige, lille ferieø Bornholm, som ligger midt i Østersøen, er det eneste sted på dansk jord, hvor man kan finde rigtig klippe – hvis man da ellers ser bort fra Færøerne og Grønland. På trods af det, er den i klatresammenhæng ofte overset, hvilket sikkert skyldes, at danskerne ikke har så mange års erfaring med klippeklatring. Og så selvfølgelig den relativt lange rejsetid til øen, hvis man sammenligner med de andre populære klatresteder: Kullen, som er en dagstur væk fra Sjælland, og de nordtyske områder, som er Jyllands baghave.

Men det er bestemt turen værd at stikke til søs og sætte kurs mod Bornholm. Ser man på kvaliteten af klipperne og ruterne, er der intet at udsætte – og så er det i øvrigt et rart alternativ til weekendtrængslen i Carstens rende på Kullen. Jeg har klatret på Bornholm en solrig weekend i efteråret, hvor jeg ikke oplevede at møde et eneste andet reblag. Så har man lyst til god klippe, fine ruter og få mennesker, er klippeklatring på Bornholm helt i top.

Historie

Klatring på Bornholm startede i slutningen af 1970'erne, hvor de første ruter blev gået af mænd i store støvler, udstyret med slagbolte og stiger. I 80'erne og begyndelsen af 90'erne blev de fleste oplagte linier gået frit, men siden er der ikke sket så meget på de bornholmske klipper. Det er egentligt underligt, for masser af uklatret klippe ligger bare og venter. Det skyldes, som allerede nævnt, øens beliggenhed og danskernes klippetraditioner, men det lokale klatremiljø på Bornholm har heller aldrig været særlig stort. Til gengæld har entusiasmen hos den lille gruppe, der trods alt eksisterer på øen, aldrig fejlet noget. Da Bornholms nu hedengangne klatreklub var på sit højeste i starten af 90'erne, talte den ca. 25 medlemmer.

Klatringen

Hvilken type klatring finder man på Bornholm? Den bornholmske granit er ret sprækkefyldt, så ridsklatringen dominerer. Bornholm er ikke helt så opsprækket som Kullen, men alligevel mere opsprækket end den kompakte granit, man f.eks. finder i Göteborg. Kvaliteten af klippen er måske lidt bedre end Kullen, men det er nok en smagssag. De fleste klassiske ruter går i fin fast klippe og er ganske velsikrede.

På Bornholm findes for tiden ca. 200 mere eller mindre veldokumenterede ruter med et relativt stort potentiale for at blive endnu bedre. Der findes kvalitetsruter i alle graderinger, men generelt er ruterne fra 6- og derover af rigtig god kvalitet.

Der kan klatres på kystklipper, som vi kender det fra Kullen, og der kan klatres i sprækkedale indenlands. Mange af de nedlagte stenbrud byder også på interessant klatring, og når det en gang i mellem bliver rigtig vinter i Danmark, er der også mulighed for isklating.

► KLIPPEKLATRING PÅ BORNHOLM

TAG MED TIL ØSTERSØENS PERLE. HER FINDER DU OVER 200 KLIPPERUTER, SÅ DER SKULLE VÆRE NOK TIL DE NÆSTE MANGE SOMRE.

TEKST & FOTO ANDERS STRANGE NIELSEN

Boulderingen er helt i top på Hammerkysten nord for Lindedal, men meget lidt udviklet. Her er fin fast ren klippe, der bare venter på unge muskuløse udøvere i Pranatøj med huen trukket godt ned over øerne.

De bedste spots

Kysten syd for Vang har noget af Bornholms bedste klippe og kan bryste sig af også at have den største samling af kvalitetsruter på øen. Her er noget for alle, hvad enten du er begynder eller 7. grads-klatrer.

Hammerkysten nord for Hammerhavn byder på et bredt udvalg af kvalitetsruter i fast klippe. Det er her, du finder klassikere som f.eks. "13 rigtige" (6). Her findes også det rigtigt gode boulderområde "Nord for Lindedal". Ved Opalsøen i Hammerbruddet finder du øens absolutte super klassiker "Hammercrack" (6-). Helligdomsklipperne er geniale om morgenen. Her står solen ind fra øst, og klatringen er fin. Her bør du dog passe på tyske turister og i det hele taget opføre dig ordentligt. Der har allerede været flere klatreforbud på området, og stedet har sågar også været midtpunkt i retssager. I dag er klatring igen lovligt, og sådan skulle det helst fortsætte. Randkløveskåret er også et besøg værd. Her er god fast klippe og en ganske enestående naturformation. Der findes mange andre fine steder, men tag et kig i DB's nye webfører på <http://bornholm.danskbjergklub.dk>, hvis du vil have mere information.

Etik

I modsætning til når turen går sydpå, klatrer man på Bornholm, som i det øvrige Norden, med eget udstyr. Der findes ikke boltede ruter på øen, og det er heller ikke lovligt at bore bolte op. Dette stiller andre krav til udøverne og giver en helt anden oplevelse af klatringen og klippen. Dog findes der på Bornholm ruter af mange sværhedsgrader, så der skulle være rigeligt med udfordringer for både begyndere og eksperter.

Der har de seneste år desværre været meget negativ fokus på klatring, og det har betydet, at der nogle steder er adgangsforbud. Mange af problemerne bunder i misforståelser og uvidenhed om teknikkerne bag klippeklatring. Lad være med at bidrage til hysteriet og opfør dig ordentligt.

Hvordan

Det hurtigste er at tage bussen eller toget fra Hovedbanegården over Ystad til Rønne. Det tager ca. 3 timer og koster kun et par hundrede kroner. Alternativt kan man prøve med de nye hurtigfærger, som afgår fra Køge. Det kan være en idé at køre i egen bil, hvis du kan fylde den op med klatreentusiaster, fordi en bil er en fordel ved transport rundt på øen. Det kan også sagtens fungere med bussen, cykel eller en lejet scooter.

Overnatning kan foregå på en af Bornholms mange campingpladser, vandrehjem eller du kan leje et sommerhus med vennerne. Hvis du vil klatre i områderne omkring Hammeren og Helligdomsklipperne, kan du tage campere på en af pladserne omkring Allinge-Sandvig. Det samme gælder, hvis du vil klatre i Vang.

Fører

'50 udvalgte ruter på Bornholm' er en tekstfører fra 1995, som fortsat kan købes hos Dansk Bjergklub. Bjergklubben er dog nu gået i gang med at udarbejde en ny af slagsen. Arbejdet og føreren kan følges på <http://bornholm.danskbjergklub.dk>

Nyttige Links

bornholm.danskbjergklub.dk – Ny webfører fra Dansk Bjergklub
www.graahundbus.dk – Bus fra København.
www.bornholminfo.dk – Info om Bornholm
www.bornholmstrafikken.dk – Færge og bus til Bornholm

